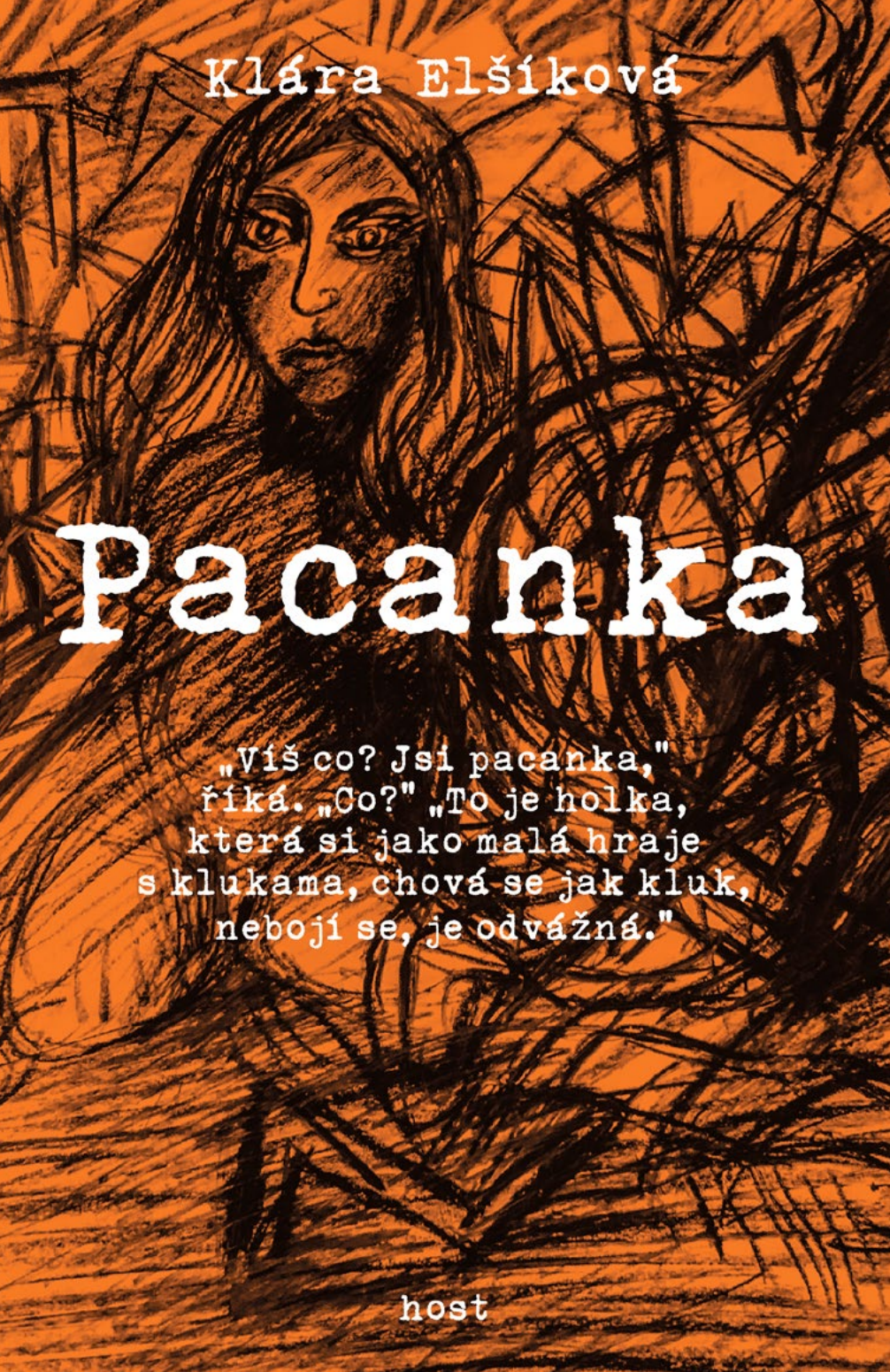

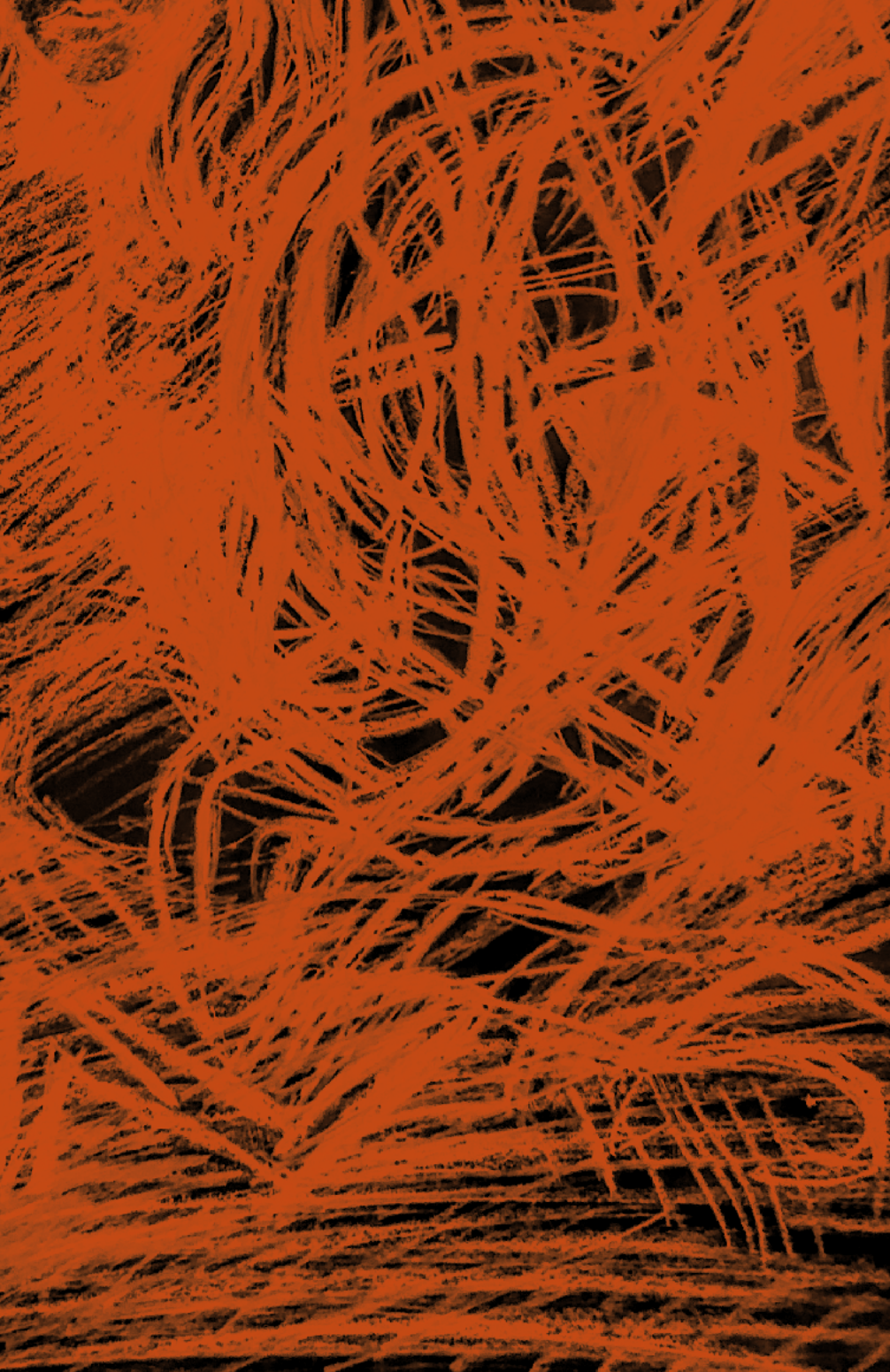
Klára Elšíková

Pacanka

„Viš co? Jsi pacanka,”
říká. „Co?” „To je holka,
která si jako malá hraje
s klukama, chová se jak kluk,
nebojí se, je odvážná.”

host

Klára Elšíková
Pacanka

Klára Elšíková

Pacanka

Brno 2024

Vychází s finanční podporou Ministerstva
kultury České republiky

© Klára Elšíková, 2024

Cover art and illustrations © Michal Chodanič, 2024

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2024
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-2134-0 (PDF)

ISBN 978-80-275-2135-7 (ePUB)

ISBN 978-80-275-2136-4 (MobiPocket)

1.

Jako vždycky přichází ráno v 7.20 po noční a probudí tě, hledá místo, kam by si lehl, protože ty zase ležíš někde uprostřed postele a peřinu pro oba máš omotanou kolem sebe.

„Chci spát tady,“ říkáš a on se směje a ty se směješ taky. Ptá se, kam si teda má lehnout, a ty se posouváš na jeho stranu postele, děláš mu místo na té svojí. Lehá si k tobě, cítíš jeho vůni, nemáš ji moc ráda, tuhou silnou vůni. Spíš smrad. Možná je tak cítit, protože hodně kouří, možná bys měla být v posteli s lidma, co ti voní.

Otácíš se k němu zády, vystrkuješ na něho zadek, obemkneš svýma nohama ty jeho, chodidly mu hladíš nártky a cítíš, jak má studená kolena. Omrzají mu, když jezdí z práce domů na kole. Je polovina září a začíná být zima. Hlavně tady v baráku, kde nemáte centrální topení. Máš chuť a hledáš ho. Jeho penis je malý a měkký

jako vždycky, když chceš. Pomáháš mu, on ti tam strčí prst. Snažíš se předstírat, že se ti ten pocit, jako by ukazoval na nějaký bod mimo tvoji vagínu, líbí. Myslíš na kluky, co tě ráno tlačili na bedra. Pustíš ho a položíš si ho na lýtko, malé ubohé zvíře. On cítí, že jsi zklamaná, chytá tě za boky, hladí po zadku a chce tě otočit. Ty nechceš, po ránu se nerada otáčíš, žádný kontakt navíc, jen ten základní jako slepé kotě, co hledá matčinu bradavku.

Zvoní budík a ty zamručíš.

„Spi dál,“ říká on a ty ho za tohle nesnášíš. Dobře ví, jak nerada vstáváš a jak jsi ráda, když vstaneš brzo. Minulý týden jsi v tuhle dobu šla teprve spát. Ožralá a ubrečená, zase jsi mu říkala, že se nebavíš. Přesto ho poslechnеш a vstaneš, až když budík zazvoní potřetí. Rána nesnášíš, cítíš se divně, jsi zmatená a ptáš se sama sebe, co tady děláš, proč tohle děláš.

„Já si ráno vždycky připadám jak praštěná, to vstávání je hrozné,“ říkává tvoje máma a tys to možná zdědila. Ale taky jsi možná dřív vstávala radši.

„Nezlob se na mě,“ říká on, když si na posteli sedáš.

„Opíchat holku, a hlavně mě, pro ostatní kluky dřív věda nebývala,“ máš chuť zařvat.

„To je v pohodě, stejně jsem ospalá,“ říkáš místo toho. On tě drží za ruku, jako bys měla odejít a už se nevrátit.

Scházíš po úzkých točitých schodech z ložnice do kuchyně, postavíš vodu na čaj, jdeš se vyčůrat. V baráku je strašná zima, pára ti jde z pusy i z mísy. Na studené

prkýnko si neseďneš a jen si přidřepneš, jako v klubu, kam bys nejradši šla hned a nechala si to udělat na záchodě. Splachuješ, kapku moči na prkně utřeš kolem a říkáš si, jestli se tohle stává i ostatním holkám, nebo jsi jenom ty takové prase.

Vracíš se do kuchyně, zalíváš si velký hrnek černého čaje, do misky nasypeš müsli, mandle a zakydneš to bílým řeckým jogurtem. Mícháš jídlo v misce a koukáš z malého kuchyňského okna do parku. Tam a zpátky projíždějí Holanďani na kolech, jedou do práce. Jsou energičtí, probuzení, život je baví. Závidíš jim. Myslela sis, že když se po výšce jen tak sbalíš a odjedeš pryč, bude to dobrodružné, budeš se cítit dobře. Dva roky v cizině — a je to nuda. Sedneš si na gauč, pustíš si *Gilmorky*, a až müsli v jogurtu změkne, jíš ho polívkovou lžící a snažíš se nenabrat víc než jednu mandli zároveň.

Po snídani jdeš uklízet do baru, uklízíš v něm každý den a taky v něm čtyřikrát týdně pracuješ jako barmanka. Vyjdeš ze dveří na ulici a o nohy se ti otře sousedovic kočka. Hned vedle baráku máš městský park, jezero, labutě, před barákem zaparkované kolo a lavičku, kde si občas dáváš kafe. Kdybys tohle dala na instál, hodně lidí by se posralo, proč to ale ukazovat, je to přeci tvůj život, nechápeš, že ostatním vykrádání vlastního života nevadí.

Do baru to máš pět minut podél parku a baráků, koukáš lidem do oken a vítr tě příjemně chladí na tváři.

S námahou otevřeš velké červené dveře, dýchne na tebe smrad kouře, chlastu a chcánek. Pustíš si do sluchátek *Hovory s T. G. M.*, sestřenka ti na něho dala tip, prý se ti bude líbit, taky říká „tož“. Jako první uklízíš bar, stoly, pak záchody a podlahu. Do žlutého kýble napustíš napůl studenou a napůl teplou vodu, naliješ do něj modrý čisticí prostředek a vezmeš si hadr ze včerejška, co visí v kumbále na věšáku. Umyješ šest píp, pod nima, za nima, smrdí to pivem a pořád kolem lítají ovocné mouchy. Šéfová říká, že je to prý tvoje chyba, neuklízíš dobře. Těžko dělat dobře věci, které jsou ti jedno. Umýváš nádobí od toustů, sýrů, klobás, čaje a kávy. Namočíš hadr a drhneš několik metrů dlouhý dřevěný olepený bar, stoly, vyhazuješ rozmočené a roztrhané podtácky. Pryč staré svíčky, sem nové svíčky.

Pak bereš modrý kýbl, zase do něj napouštíš napůl studenou a napůl teplou, hlavně aby byl život v rovnováze, že jo. Liješ do něj růžový čisticí prostředek. Navlíkáš si žluté gumové rukavice, bereš druhý hadr, co visí na věšáku, a jdeš umývat hajzly. Štiplavý a k poblití nechutný smrad chcánek se ti každý den usadí v nose a ucítíš ho zas v momentě, kdy to vůbec nečekáš, když si v pět odpoledne dáváš doma čaj a řešíš, proč nešukáte. Umyješ záchod zvenku i zevnitř, zachcanou podlahu, stíráš mopem moč chlapů, kterým bys v tom jako čoklům vymáchala hlavu. Pak umyvadlo, zrcadlo a jdeš na ženský záchod, vynášíš koš na vložky, ženské jsou stejná prasata jako chlapi. „Zabilo by tě zabalit to do toaletáku?“ řvala bys na ně. Vysáváš, pak před hospodou

zametáš vajgly a koukáš, jak naproti přes ulici v raw kavárně sedí lidi na terase a dávají si výživná pitíčka. Těma vajglama bys je posypala. Další hodina a půl je za tebou, hej hou, uklízečky domů jdou.

Když přijdeš domů, oblíkáš si věci na běhání. Nechalas je předchozí den v obýváku, abys nemusela nahoru do ložnice. Nechceš ho vzbudit a jít k němu, natáhl by ruku, chtěl by se tě dotknout a ty bys mu musela dát tu svoji a taky ho obdarovat tím tichým milosrdným úsměvem, kterým držíš strop, aby na vás nespadl.

Vybíháš z domu, první momenty běhu nesnášíš, jsi ztuhlá a třepe se ti zadek. Víš, že se na tebe chlapi dívají, ale nepřipadáš si sexy. Začínáš už mít materský zadek, takový ten, co lítá kolem děcek, do práce, z práce a nadává chlapovi, proč zrovna teď opravuje ledničku, když ty musíš vařit oběd. Běžíš po ulici, kolem indické restaurace, vietnamského bistra, supermarketu, proběhneš pod mostem, kolem školy, bazénu, kolem dalších domů, hřbitova, až se konečně dostáváš do své části. Lesní cesta, pole, příroda, jsou tam i koně. Včera přšelo, tenisky máš celé od bahna, stejně tak lýtka. Když jsi naposledy byla doma, máma ti tenisky bez zeptání vyprala, přeci takhle nemůžeš chodit, jak to vypadá. A ty ses s ní nehádala, místo toho jsi radši před barákem vykourila tři cigára. Ty tenisky jsi dostala od rodičů na Vánoce a od té doby sis je ničila a špinila, odrážely se na nich uběhnuté kilometry, pole, lesy, cesty, byla to tvoje vnitřní patina, ostatní by ale přeci řekli, že jsi špindíra.

Na tohle běhání budeš vzpomínat nejradši. Koně stojí u sebe v hloučku a ty si je vyfotiš. Podle vůně vzduchu cítíš, že bude bouřka, a oni se takhle navzájem chrání, myslíš si. Tu fotku budeš mít několik let jako tapetu na telefonu, než ti jedna holka řekne, že koně takhle spí.

Jsi zase zpátky doma. Váš barák miluješ, malý, starý, odrbaný, na políčkách v kuchyni koření a česnek, plechovky na čaj, láhev slivovice, keramická miska na drobné, každou věc tady máš ráda, každá ti dělá radost, ale „všude mají takový bordel“ řekla by máma. V obýváku velká okna, co jimi dovnitř leze sousedovic kočka, a krb, knihovna, lampy, starý gauč, všude svíčky a nahoře matračka na zemi, koupelna, vana a sprcha s debilním závěsem, na který sis už zvykla.

On stojí v kuchyni a vaří, voní to hezky, je na tebe hodný, dělá to pro tebe, vaří každý den. Ráno se tě vždycky ptá, jak ti je. Ví, že moc piješ, a taky ví, že piješ kvůli tomu, že nejsi šťastná.

„Na piču,“ máš chuť vždycky zařvat, ale „oukej“ říkáš každé ráno. Pravidelně ti skládá pyžamo i s županem, každý večer na tebe čekají v rohu postele. Ty chceš ale oblečení po celém pokoji, ne mít boty vyzuté u dveří a náušnice položené vedle matračky.

Občas to děláte po zavíračce v hospodě, když nemá zrovna směnu a přijde na drink. Pak si nosíš domů podprsenku v kapse u kabátu. Jenže to hodně pijete.

„Uvařil jsem dneska něco šťavnatého a zároveň křupavého, tak jak to máš ráda,“ říká z kuchyně plný energie a ty jsi zrovna teď ráda, že ještě nepochopil, že klitoris není žaludek.

...

Hospoda se otvírá každý den v sedm a dneska máš směnu. Sediš za pultem v rohu na barové židličce, nikdo tu ještě není a tobě je takhle dobře. Chodí sem hodně štamgastů, pokecat na bar. Dnes se nechceš s nikým bavit, být sociální pracovnice a poslouchat pořád ty stejné kecy. A taky jim dost často nerozumíš. Jejich jazyk se učíš, ale je to jedno. Jde jim hlavně o to se vyblít, ne slyšet, co si myslíš. Často jen přikyvuješ a tváříš se podle tónu jejich hlasu, výrazu a dynamiky vyprávění. Bud' nasadíš obličej s úsměvem říkající: „No to je skvělé a neuvěřitelné!“, nebo necháš koutky úst klesnout a vytvoříš starostlivou vrásku mezi obočím: „Hm, to je mi ale líto, že máš tak hrozně posraný život.“ Hlavně u toho pokyvovat hlavou a dívat se jim do očí, vrátí se ti to na dýškách.

Bar je na rohu ulice, hned u parku, a po všech stranách má velká okna. Nějaký týpek si to asi míří dovnitř, nechceš, chceš si ještě číst. Nakonec pokračuje do ulice, asi do vietnamského bistra, do obchodu nebo třeba domů, vyhonit si.

Za sklem uvidíš Gabrielle, jde do supermarketu, jako každý den v tuhle dobu. Má mastné prošedivělé vlasy

po ramena a silné černé oční linky, na sobě má dlouhý černý kabát, šedý svetr a černé kalhoty. Její hrubá a velká tvář říká, že je alkáč, noční jezdčyně, co jí chlast na obličej vyjezdil z vrásek dálnice. Vždycky chodí se svým chlupatým psem Frankem. Ostatní štamgasti se jí za zády posmívají, že neví, jestli to smrdí ona, nebo pes, už sdílí stejný smrad. V supermarketu si každý večer koupí láhev vína, noviny, něco na jídlo a pak přijde za tebou.

„Ahoj, jak to dnes jde?“

„V pohodě,“ odpovíš a bez ptaní jí nalíváš víno do obyčejné sklenice s jednou kostkou ledu. Přidáš trochu světla do lamp, které visí nad barem, a společně si čtete.

Kdyby ty poznámky o svém smradu slyšela, ublížilo by jí to. Neměla v plánu se takhle na život vysrat, to on se vysral na ni, když si její muž před deseti lety strčil hlavu do trouby, řekla by ostatním. Pak umřel na rakovinu taky její starší bratr a mladší bratr. Stejně jako ona byli zubaři. Přitom vystudovala herectví. Její kamarádi byli umělci, ona ale chtěla mít trochu normální život a vydělávat. Za ty svoje prachy jim pak po intelektuálních večírcích nad ránem u sebe doma vařila špagety.

„Chodili jsme pořád někam ven, byly to nejkrásnější roky,“ vzpomíná často na baru a vždycky zmíní, že podnik, ve kterém sedíte, už není to, co býval.

Vidělas její fotku, jak vypadala, když byla mladá. Přinesla ji jednou sem, prý jí ji starý známý hodil do schránky. Zvonil na ni, ať jde ven, ona ale neotevřela, proč, když

už je zlatá éra chození po barech v sedmdesátkách pryč. Je na ní vyfocená v autobuse, na sobě má bílou košili, černé vlasy a hustou ofinu, černé sako, jí oříšky a dívá se z okna. Vyfotil to ten chlap, co na ni zvonil, spisovatel nebo fotograf, už si nepamatuješ, ale jela tehdy autobusem z nemocnice, kde umřel její otec.

„On mě chtěl, měl mě hodně rád, ale já jsem ho nechtěla,“ říkála ti jednou ve tři ráno o tom chlapovi, co zachytil ten okamžik. Ostatní hosty jsi už vyhodila, zůstaly jste v baru samy dvě, pily jste několikáté víno, kouřily jste silný tabák Drum bez filtru a ty sis konečně nepřipadala tak sama. Teď je devět hodin večer, Gabrielle ti zaplatí a jde domů. Láhev, co si koupila v obchodě, vypije u televize a o půlnoci se vrátí.

Pro alkáče jsi měla vždycky pochopení, nedělají, že život nebolí, cítí víc než jiní, jako by to byli padlí bojovníci za život, který nemůžou žít tak, jak by chtěli. Stejně jako strýc Radim, cos ho měla z rodiny nejradši, na velkých rodinných oslavách s tebou tančil tak divoce, až ti padala mašle z hlavy a obličej jsi měla celý červený. Na chvíli jsi nemusela být ta učesaná a spořádaná holka, co se jí říká, že už stačilo. Taky byl jediný dospělý, co s tebou nemluvil, jako kdybys neměla mozek, chápal, že jsi člověk a ne nějaká nedodělaná existence bez vnímání a osobnosti, co nechce pořád odpovídat na otázky, jak se těší po prázdninách do školy. Až později ses dozvěděla, že tančil a smál se stejně, jako se trápil kvůli tomu, že ho opustila žena a že v jeho domě bydlí jiný chlap. Se stejnou láskou k životu a stejným

množstvím promile v krvi, s jakými tě vytácel na parketu, si taky dělal smyčku na provaze, kterou mu jeho bráchové sundávali z krku.

...

Kolem deváté začínají chodit lidi, mladí Holanďáci, co si umí dát čtyři malá piva a jít domů. Tři kluci si sednou na druhou stranu dlouhého baru a ty jim doneseš objednávku. Baví se klidně, potichu, jít na pivo tady není souboj eg. Jeden z nich je mimo debatu, a když jim čepuješ druhou rundu, ukazuje těm ostatním dvěma, že se mu začíná dělat pleš. Chtěla bys ho utěšit, vyspala by ses s ním, aby věděl, že na tomhle nezáleží, „spíš se snaž, abys nebyl čůrák,“ řekla bys mu.

Každý, kdo přijde do hospody, si myslí, jak skvěle mluvíš jejich jazykem. Přitom se tě všichni pořád jen ptají na to samé, stejně jako když jsi byla malá. „Jsi z Polska?“ „Jsi z Ruska?“ „Studuješ?“ „Cos studovala?“ „Co tady děláš?“ „Jak dlouho tady jsi?“ „Chceš tady zůstat?“ „Máš to tady ráda?“ „Poser mě na holé záda!“ řveš uvnitř a nejradši bys jim svoje odpovědi pouštěla z nahrávky. Málokdo z nich by rozuměl tomu, co chceš doopravdy říct: „Není problém naučit se cizí jazyk, ale to, že necítím spojení se slovy, kterými nazývám věci a pocity.“

Přichází Dajo, který měl punkovou kapelu a prý byli v Holandsku hodně známí. Na sobě má pokaždé tmavě modrou mikinu s kapucí a s obrázkem nějakého parazita.

„Co nosíš na triku, to jsi,“ neřekneš mu. Má ironické kecy, rád komentuje tvůj život a čumí ti na prsa, barmanka jako veřejný majetek.

„To jsou ty cigarety,“ řekne, když zakašleš. Sám je bývalý kuřák, co nad cigama před rokem vyzrál a teď si myslí, že je to jeho přidaná hodnota.

„Jsem nachlazená, kouřím, jenom když piju,“ odpovíš.

„Takže krabička denně.“ Je ze své poznámky nadšený tak, že se na barové židli natrásá ze strany na stranu.

„Ježiši,“ odpovíš holandsky a radši jdeš na druhou stranu baru přesypat oříšky z obalů do skleněné nádoby. Nejradši bys ho poslala do prdele, ale bojíš se, že by se začal hádat a byla bys akorát za krávu, pořád je tady doma víc než ty.

Za chvíli přichází Jan, co je mu přes šedesát a chodí sem, protože jinde by jeho kecy neposlouchali. Má dlouhé bílé vlasy ulíznuté dozadu, typické holandské kulaté brýle a metr osmdesát. Celý život už pak Holanďany poznáš na pět metrů. Jan si myslí, že je distingovaný a lepší než ostatní, „minulý týden jsem si založil Facebook,“ vykládá na baru a tys jeho žádost o přátelství nepřijala, ve skutečnosti si tenhle chlap připadá úplně k ničemu. Když mu podáváš jeho oblíbený kopstoot — pivo a holandskou pálenku —, do hospody vejde Gijs, co je jak z devadesátkového hudebního klipu a je pořád sjetý LSD. Objednává si nealko pivo a pro změnu ti čumí na zadek, opře se o bar a potahuje z elektronického cigára. Něčím tě baví, je to čerstvý vzduch, autentický magor.

Čepuješ další rundu třem mladým Holandákům, Dajo na tebe zamává prázdnou sklenicí a ty jen přikývneš. Jan pomalu usrkává na střídačku pivo a pálenku. Je skoro deset, ještě je klid, čepovat pivo tě baví, jsi žába na prameni, „máš nohy tenké a přitom svalnaté jak žába,“ řekl ti kdysi jeden milenec, se kterým jsi ležela nahatá v posteli po sexu a hnáty jsi jen tak roztahovala do prostoru. Bylas na výšce a on byl o dvacet let starší než ty, bavilo tě promenádovat se s ním po studentské kavárně a v hospodě, provokovat spolužáky tím, že dáš radši dědkovi než jim. Vždycky pro vás pronajal apartmá a zarezervoval večeri, užívala sis, že se můžeš cítit jako dospělá ženská, co nemusí všechno vymýšlet a platit. Rád ti po břicho rozmazával svoje semeno, a zatímco on se u toho usmíval, tobě to bylo nepříjemné, mělas pocit, jako by si tě balzamoval a přilepoval k sobě, cítila ses jak moucha v pavučině. Nic jsi ale neřekla, nechtělas ho ranit a kazit mu radost.

V tu chvíli do hospody vstoupí blondatá holka, tělo jak želé, pohybuje se ze strany na stranu, sjetá je stejně jak Gijs. Vrána k vráně, začnou se spolu bavit, ona mu ukazuje tetování, co má na předloktí. Vypadá jako slza, ve které je malá vesnice, Gijs říká, že je to petržel. Holka chce jen vodu z kohoutku, jdou společně před hospodu, vyzují si boty a stojí v dešti bosky na asfaltu. Cítíš, jak jim déšť kape na nártý, protéká mezi prsty, chodidla mají celá mokrá, jako lodě, co vyplouvají na moře. Odejdou spolu do parku.

Na kole přijíždí tlustý David, co vypadá jako cirkusový medvěd. Za večer vždycky stáhne sedm piv Westmalle a chodí si za tebou na bar sypat oříšky do dlaně, jako v pohádce o nějakých zvířatech, co chtěly do tlapy, kterou ti četla babička před spaním. Loupala ti u toho jablka, pomodlily jste se a šly spát. Tys spát ještě nechtěla, ale žádné debaty, musíš poslouchat, tak jsi až do usnutí potichu prsty objížděla ruční vyšívání na polštářích. David za celý večer popíše několik podtáček, píše si na ně nějaké výpočty, nevíš, co znamenají, ale když druhý den po směně uklízíš, vždycky je na stole najdeš.

Vejde Gabrielle a sedne si na židli vedle tebe, nalíváš jí víno do obyčejné sklenice s kostkou ledu. Na úplně druhé straně baru se usadí Matthijs, vypadá jako šílený vědec z *Nekonečného příběhu*, co pomáhá Atrejovi dostat se do Sandonorika. Má dlouhé šedé vlasy a vousy, málokdy mu rozumíš, protože nemá zuby. Když ho vidíš vcházet do dveří, automaticky otvíráš láhev piva a nalíváš panáka Sambucy.

„Už zase zavíráš?“ Myslí si, že je vtipný, protože ví, že tě touhle otázkou sere, provokativně se usmívá, ty se jenom zatváříš otráveně, ale nic neřekneš.

Taky přijde Joost, co když má dost, sahá na holky vedle sebe. Jeho manželka je krásná padesátiletá Kolumbijka a ty sis myslela, že chlapi, co mají sexy ženské, jsou nějak víc v klidu, ale je úplně fuk, co máš doma, stejně tě láká to, co sedí vedle tebe po čtyřech pivech. Taky